

Министерство на земеделието

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 18/2023)

София, 10 май 2023 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството	3
1.1	Площи за реколтиране с есенни култури	3
1.2	Засети площи с пролетници	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци	4
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	5
2.1	Зърнени и маслодайни култури	5
2.2	Плодове и зеленчуци	6
3.	Цени	6
3.1	Зърнени и маслодайни култури	6
3.2	Плодове и зеленчуци	7

Забележки: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“, общински служби по земеделие и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството

1.1 Площи за реколтиране с есенни култури

Оперативните данни към 4 май 2023 г. сочат увеличение на площите за реколтиране с пшеница и ечемик съответно с 2,7% и 0,4% на годишна база. Под нивото отпреди една година са площите с маслодайна рапица (с 29,3%), тритикале (с 8%) и ръж (с 6,5%).

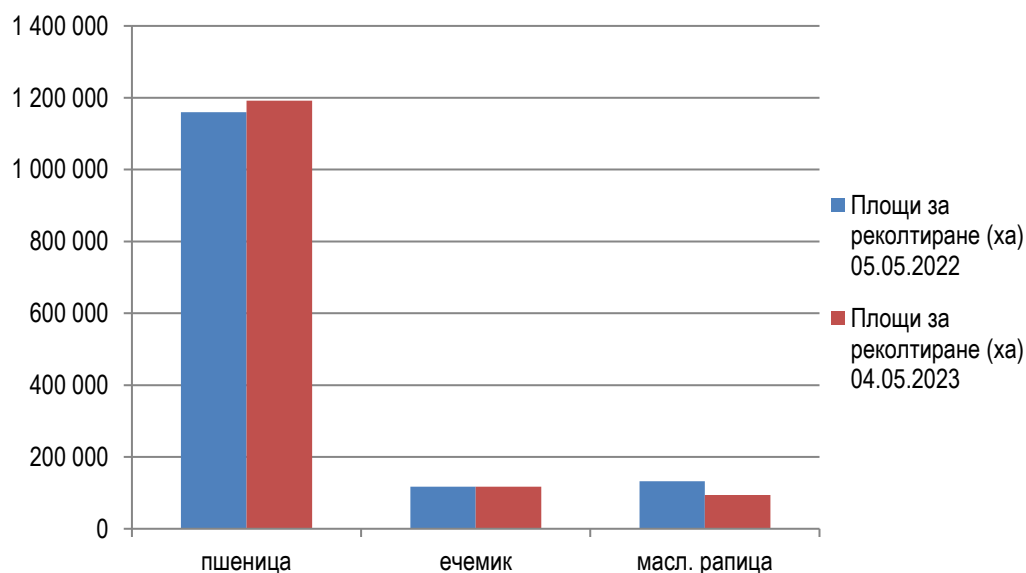
Площи за реколтиране с основни есенни култури към 04.05.2023 г.

	05.05.2022	04.05.2023	Изменение на годишна база, %
пшеница	1 159 905	1 191 556	2,7%
ечемик	117 012	117 510	0,4%
маслодайна рапица	132 576	93 749	-29,3%
ръж	8 517	7 966	-6,5%
тритикале	14 661	13 493	-8,0%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи.

Площи за реколтиране при основни есенни култури към 04.05.2023 г., сравнено със същия период на 2022 г.

1.2 Засети площи с пролетници

Сеитбата на основните пролетни зърнени и маслодайни култури се движи с по-бавни темпове спрямо миналата година. На този етап засетите площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно са респективно с 28,9% и 38,9% по-малко на годишна база. При пролетния ечемик намалението е минимално - с 1,5%.

Към 4 май 2023 г. са разсадени общо 164 ха тютюн, от които 160 ха „Ориенталски“ и по 2 ха от типове „Виржиния“ и „Бърлей“.

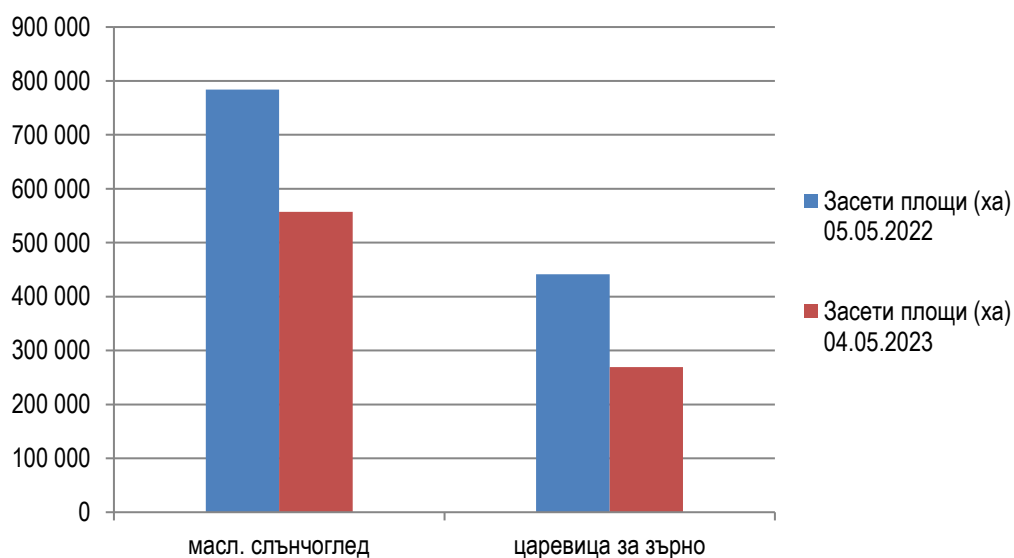
Засети площи с пролетници към 04.05.2023 г., ха

	05.05.2022	04.05.2023	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	783 841	557 209	-28,9%
царевица за зърно	441 131	269 513	-38,9%
пролетен ечемик	1 320	1 300	-1,5%
тютюн Ориенталски	115	160	39,1%
тютюн Виржиния	*	2	-
тютюн Бърлей	1	2	100%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

* Няма данни

Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 04.05.2023 г., сравнено със същия период на 2022 г.

1.3 Площи и производство на зеленчуци

Според последните оперативни данни, засадените площи със зеленчуци, дини и пъпеши на открито като цяло са под отчетените по същото време на 2022 г. Най-сериозно изоставане е налице при засаждането на пъпеши (със 75,8%) и домати (с 64%). Засега увеличение бележат само площите с пипер (с 29,2%) и краставици (с 5%).

В начална фаза е прибирането на реколтата от картофи и зеле от открити площи, като досега са добити съответно 22 тона и 13 тона.

От началото на 2023 г. до момента в страната са произведени с 38,3% повече оранжерийни домати на годишна база. Оранжерийното производство на краставици се запазва на нивото от миналата година.

Площи и производство от зеленчуци към 04.05.2023 г.

	04.05.2023				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	3 273	4	22	550	-24,1%	0,0%	-56,0%	-56,0%
зеле	207	1	13	1 300	-1,0%	-66,7%	-72,3%	-17,0%
дини	167	*	*	*	-48,8%	-	-	-
пъпеши	62	*	*	*	-75,8%	-	-	-
пипер на открито	31	*	*	*	29,2%	-	-	-
домати на открито	64	*	*	*	-64,0%	-	-	-
краставици на открито**	42	*	*	*	5,0%	-	-	-
домати в оранжерии	295	45	491	1 091	-8,4%	45,2%	38,3%	-4,7%
краставици в оранжерии	193	76	3 533	4 649	-10,6%	22,6%	0,0%	-18,4%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

* Няма данни

** вкл. и корнишони

2. Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Износ на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

Общо за периода от началото на настоящата пазарна година до 7 май 2023 г., износът на пшеница и ечемик през „Пристанище Варна“ ЕАД¹ се свива съответно с 31,8% и 58,9% на годишна база, като през последната седмица не са преминавали товари с двете култури.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

	04.07.2021 – 07.05.2022	04.07.2022 – 07.05.2023	Изменение на годишна база
пшеница	1 307 435	892 200	-31,8%
ечемик	87 725	36 065	-58,9%
рапица	0	11 014	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

¹ През последните две пазарни години „Пристанище Варна“ ЕАД формира средно 22% от общия експорт на пшеница и ечемик от страната, 33% от този на царевица и 4% от този на слънчоглед.

Засега няма данни за експорт на пшеница, ечемик и рапица от реколта `2022 през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Износ на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

При липса на отчетено количество за последната седмица, общият експорт на царевица през „Пристанище Варна“ ЕАД от началото на септември 2022 г. до момента е с 47,1% под миналогодишния. Износът на слънчоглед през порта остава в застой.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	05.09.2021 – 07.05.2022	05.09.2022 – 07.05.2023	Изменение на годишна база
царевица	671 985	355 691	-47,1%
слънчоглед	0	14 494	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До момента не е отчетен експорт на царевица и слънчоглед – реколта `2022 от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

Внос

От началото на съответните пазарни години (м. юли 2022 г. за есенните и м. септември 2022 г. за пролетните култури) до 7 май 2023 г. не е регистриран внос на зърнени и маслодайни култури през двете наблюдавани пристанища във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 16/2023, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за февруари 2023 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 16/2023, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Средно за страната, към 3 май 2023 г. се отчита поевтиняване на основните зърнени и маслодайни култури в рамките на 0,3% (слънчоглед) – 1,7% (фуражна пшеница) на седмична база.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 03.05.2023 г., лв./тон без ДДС

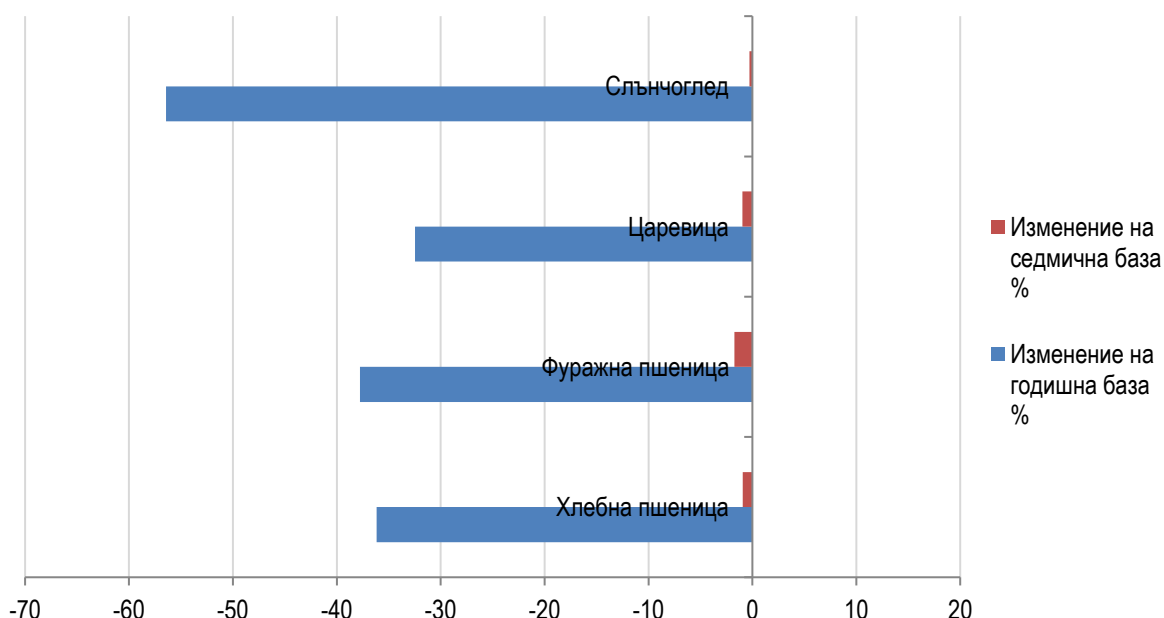
	04.05.2022	26.04.2023	03.05.2023	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	661	426	422	-36,2	-0,9
Фуражна пшеница	638	404	397	-37,8	-1,7
Ечемик	*	*	*	-	-
Царевица	619	422	418	-32,5	-0,9
Слънчоглед	1 655	723	721	-56,4	-0,3
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: САПИ ЕООД (средноседмични цени); изчисления на МЗм.

* Няма данни

Изкупната цена на слънчогледа е с 56,4% под нивото отпреди една година. Сериозно са спаднали и цените на царевичата (с 32,5%) и пшеницата (с 36,2% за хлебната и с 37,8% за фуражната).

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 03.05.2023 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Седмичните ценови изменения при предлагането на едро на основни плодове и зеленчуци на тържищата са преобладаващо в посока надолу. Червеният пипер, картофите, краставиците (български оранжерийни и внос) и вносните домати се продават с между 2,1% и 12,1% по-евтино, отколкото през предходната седмица. Увеличение е налице само при цените на българските оранжерийни домати (с 2,5%) и зелето (с 4,9%).

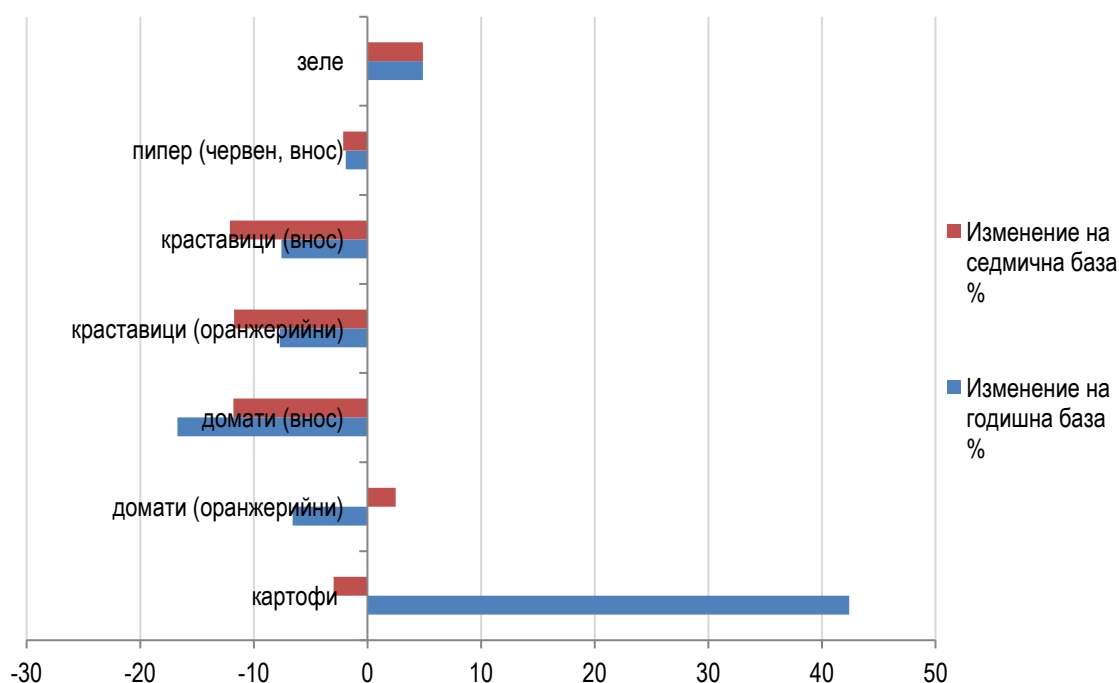
Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 05.05.2023 г., лв./кг

	05.05.2022	28.04.2023	05.05.2023	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,92	1,35	1,31	42,4	-3,0
домати (оранжерийни)	4,40	4,01	4,11	-6,6	2,5
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	3,41	3,22	2,84	-16,7	-11,8
краставици (оранжерийни)	3,50	3,66	3,23	-7,7	-11,7
краставици (внос)	2,91	3,06	2,69	-7,6	-12,1
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен, внос)	4,20	4,21	4,12	-1,9	-2,1
зеле	1,23	1,23	1,29	4,9	4,9
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	1,32	1,25	*	-	-
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: ДКСБТ; изчисления на МЗм.

* Няма данни

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 05.05.2023 г.

Към 5 май 2023 г. средната цена на едро на вносни домати бележи спад от 16,7% на годишна база. По-умерено е годишното понижение на цените на червения пипер, оранжерийните домати и краставиците (български оранжерийни и внос) – в рамките на 1,9% - 7,7%. Същевременно, картофите са поскъпнали с 42,4%, а зелето - с 4,9%.